

de som følge deraf tidt ville komme til at give Midler til Folk, som slet ikke ere værdige dertil, hvilket paa mange Steder vil vække Misnøje hos Befolkningen, og deels derved, at den fattige Deel af Befolkningen, saaledes som vort Almuefolevæsen for Tiden er, i Reglen ikke er saa moden, ikke har erhvervet eller kunnet erhverve sig saamange Kundskaber i Almuefolelen, at den kan drage nogen væsentlig Nytte af at faae Underviisning paa en Højskole. Det forekom mig, at det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgfreds (Jac. Jensen), som anbefalede Forslaget, selv leverede det bedste Beviis for, hvor urigtigt Forslaget i sig selv er, idet han søgte at gøre gjældende, at det, hvorpaa det navnlig kommer an, er at fremme Almeenophlysningen, men jeg indseer ikke, at man kan fremme Almeenophlysningen derved, at 2 eller 3 unge Mænd i et Amt drage hen og faae nogen Underviisning i en Højskole. Dette kan jeg ikke forstaae, og jeg kan derfor ikke slutte mig til disse Forslag. Jeg troer derimod, at man bør lægge Hovedvægten paa at forbedre Almuefolevæsenet, at søge at tilføre det nogle flere Lærerekræfter og i det Hele at udvide det saa godt og forstandigt, som det vel er muligt. Naar det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgfreds (A. C. Hansen) udtalte, at man burde have en Masse Højskoler, er jeg, forsaavidt jeg er istand til at danne mig nogen Mening derom, af en bestemt modsat Anskuelse. Jeg mener, at Højskolerne ikke maae være altfor mange, men at man skal søge at udstyre dem, der ere, haade med Lærerekræfter og i alle andre Henseender saaledes, at de svare til, hvad en virkelig Højskole bør være, thi ellers ville de kun blive en fornyet Udgaave af Almuefolelerne, kun med den Forskjel, at de ville blive betydelig dyrere. Dette er altsaa, hvad man efter min Mening vil opnaae ved at have et stort Antal Højskoler, og jeg kan derfor ikke indse, at det er rigtigt at blive ved med stadig at forøge Tilskudet til Højskolerne. Thi man maa sige, hvad man vil, det vil dog i Reglen være de formuende, som drage Nytte af Højskolerne, da de ere istand til at betale derfor. Derimod maa Staten sørge for, at der gives

Enhver, fattig eller ikke fattig, Udgang til at faae et saa tilstrækkeligt Maal af Kundskaber, at han kan blive nogenlunde dygtig til at varetage de Hverv haade i politisk og især communal Henseende, der siden ville komme til at paahvile ham. Dette er efter min Mening Statens Pligt, og hvad der gaar dervedover, maa være den Enkeltes egen Sag. Derfor kan jeg ikke slutte mig til det Forslag, som her foreligger. — Med Hensyn til Forslaget under Nr. 35 kan jeg heller ikke slutte mig til dette, thi, ihvorvel jeg, som allerede antydet, ikke er nogen Tilhænger af Oprettelsen af mange Højskoler, vilde jeg dog, da de Højskoler, som engang bestaae, væsentlig bestaae ved de Midler, som de faae fra Staten, og hvis de berøves disse maafee ville blive nødte til at ophøre, ansee det for uheldigt, om man nu unddrog dem den Understøttelse, som man nu engang har vænnet dem til, deels fordi man jo fra flere Sider sætter stor Pris paa dem, og deels fordi de ogsaa stifte nogen Nytte. Det forekommer mig derfor at være bedst at lade Højskolerne bestaae, som de ere, og derimod at have Opmærksomheden henvendt paa det andet Punkt, nemlig Forbedringen af Almuefolevæsenet, som det, der vistnok bedst vil være istand til at fremme Almeenophlysningen.

Winther: Det Endringsforslag, som findes under Nr. 30, angaaer en Udgift af 804 Rd. til Indretning af en Portnerbolig i Communitetsbygningen paa Nørregade, som Fleertallet ikke har villet bevilge. Det, der har bevæget mig til ikke at ville nægte disse 804 Rd., er en Oplysning, som ved Sagens Behandling er fremkommen for Udvalget, nemlig den, at det kan befrygtes, og efter min Mening med Grund, at det ellers vil være umuligt at bevogte de kostbare Samlinger, der foresindes med fri Udgang indenfor den Port, hvorefter her er Tale, hvorfor Hensigten var, at de skulde bevogtes af en Portner, boende ved Porten selv. Det er det naturhistoriske Museum og Universitetsbibliotheket, som ligge der, disse kostbare Samlinger, som Politiet ikke vil være istand til at bevogte tilstrækkelig, naar der ikke ved Indgangen til den aakne